

پول آمبولانسی‌ها به مقصد نرسید

تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو و موتورسیکلت یک درصد از قیمت فروش خودرو، ماشین‌آلات و موتورسیکلت را از مشتریان دریافت اما به حساب تعیین شده واریز نکرده‌اند

طبق برنامه هفتم توسعه و به‌ویژه بند «ج» ماده ۶۹ آن، تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو، موتورسیکلت و ماشین‌آلات موظفند یک درصد از قیمت فروش هر دستگاه را به عنوان سهم سلامت عمومی پس از گردش خزانه به خرید آمبولانس و تجهیزات اورژانس اختصاص دهند. هدف قانون، تأمین منابع پایدار برای بهبود خدمات امداد پزشکی و حمایت از دو نهاد اصلی در این زمینه یعنی جمعیت هلال احمر و سازمان اورژانس کشور بود تا بتوانند تجهیزات مورد نیاز خود را تأمین و وارد چرخه خدمت‌رسانی کنند، اما آنچه در عمل اتفاق افتاده، خلاف این پیش‌بینی قانونی است. دیوان محاسبات کشور در پی بررسی‌های میدانی و کارشناسی آن هم در هماهنگی با کمیسیون بهداشت مجلس اعلام کرده است سهم قانونی تعیین شده از مشتریان خودرو و موتورسیکلت دریافت شده، اما این پول به حساب رسمی تعیین شده در قانون نرفته و تخصیص آن برای خرید آمبولانس و موتور لانس نیز انجام نشده است.

■ ■ ■

بند «ج» ماده ۶۹قانون برنامه هفتم پیشرفت، از ابتدای سال دوم برنامه (۱۴۰۴)، تولیدکنندگان و واردکنندگان خودرو و موتورسیکلت را موظف کرده است یک درصد از قیمت فروش خودرو، ماشین‌آلات و موتورسیکلت را پس از گردش خزانه، جهت خرید و تحویل آمبولانس و موتور لانس به نسبت برابر برای جمعیت هلال احمر و سازمان فریت‌های پزشکی اورژانس کشور اختصاص دهند.

دیوان محاسبات در هماهنگی با کمیسیون بهداشت و درمان مجلس به موضوع ورود کرده و طبق بررسی‌های اولیه مشخص شده است در صد مربوطه از مشتریان دریافت اما به حساب تعیین شده واریز نشده است.

این تخلف از منظر دیوان محاسبات، یک ترک فعل محسوب می‌شود. وقتی قانون مشخصی تصویب و لازم‌الاجراست و نهادهای اجرایی از اجرای آن خودداری می‌کنند، این تخلف اداری بودن و دارای اثر بودجه‌ای است و باید در گزارش رسمی تفریع بودجه به‌عنوان تخلف ثبت و پیگیری شود. دیوان با همین منطق، این مسئله را در دستور کار نظارتی خود قرار داده و به شکل رسمی اعلام کرده که مسئولان ذی‌ربط باید پاسخگو باشند که چرا قانونی با این اهمیت اجرایی نشده است.

اهمیت این مسئله در چارچوب قانون گریزی و پیامدهای عملی مستقیم آن است. آمبولانس و موتورولانس بخش حیاتی رنجیره نجات در حوادث و بحران‌های بهداشتی محسوب می‌شوند. هر بار که تأخیر در رسیدن آمبولانس منجر به فوت یا آسیب جدی می‌شود، می‌توان گفت سیاست‌های نامام و اجرای ناقص قوانین در آن نقش داشته‌اند. حالا که با تأخیر یا توقف در تخصیص این منابع روبه‌رو هستیم، در واقع، جان بسیاری از افراد در معرض خطر قرار می‌گیرد.

موضوع به همین جا ختم نمی‌شود. این بی‌توجهی به اعتماد عمومی هم ضربه می‌زند. وقتی قانون می‌گوید بخشی از هزینه خرید خودرو یا موتورسیکلت به سلامت عمومی تعلق می‌گیرد، انتظار می‌رود این پول دقیقاً به همان جایی برود که وعده‌اش داده شده است. در این میان، نبود شفافیت نیز اوضاع را پیچیده‌تر کرده است. تاکنون هیچ‌یک از نهادهای مسئول از وزارت صحت گرفته تاوزارت بهداشت، خزانه‌داری کل کشور یا گمرکات به‌طور رسمی اعلام نکرده‌اند چه مبلغی از این محل دریافت شده است، چه بخشی وارد خزانه شده و دقیقاً چه میزان آن برای خرید تجهیزات اورژانس تخصیص یافته است. حتی برخی گزارش‌ها از آن حکایت دارند که برخی تولیدکنندگان، اگرچه مبلغ را روی کاغذ دریافت کرده‌اند، اما به دلیل نبود نظارت یا ضعف اجرای قانون، آن را به حساب مورد نظر واریز نکرده‌اند.

دیوان محاسبات در گزارش خود، توصیه‌های مشخصی را نیز ارائه کرده است؛ از جمله اینکه دستگاه‌های ذی‌ربط باید در کوتاه‌ترین زمان ممکن، جدول زمان‌بندی برای جبران تأخیر تهیه و منتشر کنند. باید مشخص شود چه تعداد آمبولانس و موتورولانس از این محل خریداری خواهد شد، چه زمانی تحویل داده می‌شود و چه نهادهایی در روند تأمین و توزیع آن مسئولیت دارند. این جدول برای اطمینان از اجرای قانون و برای بازسازی اعتماد عمومی ضروری است.

از سوی دیگر، انتظار می‌رود مجلس شورای اسلامی به‌ویژه کمیسیون‌های مرتبط، این موضوع را به‌صورت جدی پیگیری کنند. موضوع باید در قالب جلسات علنی بررسی و از مسئولان اجرایی، گزارش‌های رسمی مطالبه شود. همچنین اگر در این مسیر، ترک فعل یا تخلف عمدی یا سهل‌انگارانه‌ای صورت گرفته است باید سازوکار پاسخگویی قضایی نیز فعال شود.

آنچه اکنون در دست داریم، یک قانون مهم است که تصویب شده اما اجرا نشده است. سهم یک درصد، اگرچه در ظاهر رقم بزرگی به‌نظر نمی‌رسد، اما وقتی ضرب در تعداد خودروهای فروخته‌شده در سال می‌شود، رقم قابل توجهی برای نوسازی ناوگان اورژانس به‌دست می‌آید. با این مبلغ، می‌توان دهها آمبولانس پیشرفته و موتورولانس سریع خریداری کرد، اما اگر این مبلغ در چرخه‌های اداری گیر کند یا بدون شفافیت هزینه شود، هدف قانون زیر سؤال می‌رود.

رشد کم رقم اقتصاد که ابتدای تابستان و با وقوع جنگ ۱۲ روزه اسرائیل علیه ایران متوقف شده بود در مرداد ماه بازگشت. با این حال شکاف قابل توجهی بین هدفگذاری‌ها تا تحقق وعده‌ها وجود دارد. کاهش ریسک‌های ژئوپلتیک و چارچوب اقتصادی منسجم دو ستون اصلی برای بازگرداندن کشور به ریل رشد است؛ تجربه‌ای که در دهه ۸۰ وجود داشت و در صورت ادامه یافتن در حال حاضر حجم اقتصاد کشور به ۲/۷ برابر اقتصاد امروز می‌رسید.

■ ■ ■

محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی سه‌شنبه ۲۵ شهریور در سنی‌وینچمن همایش بانکداری اسلامی ایران گزارشی درباره وضعیت رشد اقتصادی ارائه داد و گفت: در خصوص سیاست‌های پولی، سال قبل نرخ رشد اقتصادی حدود ۲/۲ درصد بود. برآورد ما این بود که با سیاست‌های جدید، نرخ رشد افت شدید پیدا نکند، گرچه پیش‌بینی‌های بین‌المللی حاکی از کاهش قیمت نفت بود. برنامه‌ریزی ما این بود که افتی در نرخ رشد نداشته باشیم و نرخ رشد قبلی ادامه یابد. طی پنج سال گذشته نرخ رشد بالا داشتیم و ۲۰ ماه متوالی نرخ رشد مثبت بود. در فروردین و اردیبهشت هم‌اعدادمان خوب بود؛ ۲/۶ و ۲/۷ درصد. در بخش خدمات نرخ رشد نزدیک به ۵ درصد داشتیم.

رئیس کل بانک مرکزی تأکید کرد: اما از خرداد و با آغاز جنگ، نرخ رشد افت پیدا کرد و این وضعیت در تیر هم ادامه یافت. رکودی در سمت تولید و تقاضا ایجاد شد. بر اساس برآوردها، علامت بازگشت را از مردادماه مشاهده می‌کنیم. آمار نشان می‌دهد اجبای مجددی در تولید داریم. نرخ رشد بعد از دو ماه منفی، مثبت شد و به ۱/۹ درصد رسید. برخی صنایع نرخ‌رشدهای دو رقمی داشتیم. اقتصاد از مردادماه در حال بازیابی مجدد است. موجودی انبار بنگاه‌ها نیز افزایش یافت و شاخص شاخص نشان داد وضعیت بهتر شد. امیدواریم شرایط جدید که نه جنگ و نه صلح است، به اقتصاد آسیب نزند، البته این کار، عملیات روانی است که علیه کشور ما انجام می‌دهند.

پیش از این مرکز پژوهش‌های مجلس در تیر ۱۴۰۴ گزارشی درباره رشد اقتصادی منتشر

خبر خشک شدن منبع آب برخی روستاها به ویژه روستاهای فلات مرکزی، نگرانی‌ها درباره مهاجرت اجباری روستاییان به شهرهای بزرگ از جمله تهران را افزایش داده است. سیاستگذار به جای تمرکز بر چاره‌جویی این مهاجرت اجباری در مقصد فکسر جدی‌تری برای حل چالش مهاجرت از مبدأ داشته باشد.

■ ■ ■

آبرسانی به بیش از ۳۰۰ روستای یزد با تاثرک خبری بود که در هفته اول شهریور منتشر شد. محمد فاتحی، مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب روستایی استان یزد با اعلام خبر گفت: به‌علت خشکسالی‌های چندین سال گذشته و کاهش بارندگی در سال آبی جاری، بسیاری از منابع محلی آب استان تحت تأثیر خشکسالی قرار گرفته و با کمبود شدید ذخیره آب مواجه شده است.

فاتحی وضعیت آب در روستاهای استان در سال جاری را بحرانی‌تر از سالهای قبل توصیف کرد و گفت: بی‌آبی بر کشاورزی و بهداشت مردم مناطق روستایی استان تأثیر فراوان می‌گذارد و یکی از علل اصلی مهاجرت روستاییان به شهرهای آبی در مناطق روستایی است.

بهمن نوری، استاندار خراسان شمالی نیز به تازگی در نشست خبری اخیر خود بر وخامت شرایط آبی استان تأکید کرد و گفت: ۱۱ دشت استان، چهار دشت وضعیت بحرانی دارند، سه دشت فاقد هر گونه پتانسیل

شکاف رشد اقتصادی تا تحقق وعده‌ها چگونه پر می‌شود؟

احیای رشد اقتصاد بعد از سخته خردادماه

بخش‌های غیرمولد مانند مسکن، طلا و ارز ششود، اثر منفی بر اقتصاد خواهد داشت و موجب افزایش تورم می‌شود.

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز با انتقاد از کم توجهی به تحقق رشد اقتصادی مالی، نوسانات ارزی و استفاده نامناسب از درآمدهای نفتی می‌دانند.

مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه راهکار افزایش رشد اقتصادی، صرفاً تزریق بیشتر نقدینگی نیست، گفت: یکی از موضوعاتی که در شکل‌گیری تورم بسیار اهمیت دارد، نحوه هدایت نقدینگی و سرمایه یا به عبارت دقیق‌تر منابع پولی و مالی در اقتصاد کشور است. اگر سیاستگذاری‌ها به شکلی باشد که نقدینگی وارد فضای مولد، تولیدی و صنعتی و به‌طور کلی بخش‌هایی که ارزش افزوده ایجاد می‌کند، شود، طبیعتاً به این دلیل که طرف عرضه در اقتصاد تحریک می‌شود، آثاری ضد تورمی خواهد داشت.

وی ادامه داد: اما اگر همین سرمایه وارد

می‌شود ولی تاکنون که یک سال از تصویب قانون برنامه هفتم گذشته این اتفاق نیفتاده است.

مصطفی مطورزاده با اشاره به مواد ۲ و ۳ فصل یک قانون برنامه هفتم توسعه گفت: متأسفانه پس از اینکه حدود یک سال و اندی از تصویب قانون برنامه هفتم گذشته است، اما هنوز بسیاری از دستگاه‌های دولتی آیین‌نامه‌های اجرایی قانون مذکور را برای به اجرا درآوردن تدوین نکرده‌اند که این ضعف بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و سازمان برنامه و بودجه را می‌رساند.

وی افزود: در برنامه هفتم توسعه موضوع رشد اقتصادی ۸ درصدی آمده و ما باید بر اساس اهداف کمی که قانون مذکور مشخص کرده است به این رشد اقتصادی برسیم، یعنی باید در زمینه‌های مختلف مثل صادرات نفتی، صادرات غیرنفتی، بخش معدن، صنعت و امثالهم رشد داشته باشیم تا به رشد اقتصادی ۸ درصدی دست پیدا کنیم. به هر حال این سؤال وجود دارد آیا در طول زمان تصویب قانون مذکور تاکنون این

میزان رشد اقتصادی داشته‌ایم؟

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: در سده ۳ قانون برنامه هفتم هم به تأمین مالی پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری برای تولید تأکید شده است و در این قانون به صراحت آمده که منابع اعتباری جهت سرمایه‌گذاری برای تولید از طریق مولدسازی و فروش اموال و دارایی‌ها، منابع صندوق توسعه ملی و سایر منابع در چارچوب قوانین تأمین شود.

مطورزاده افزود: در حال حاضر شاهد هستیم اگر بخش خصوصی بخواهد در نقطه‌ای از کشور سرمایه‌گذاری کند دچار بوروکراسی‌های اداری می‌شود و هزاران سنگ‌انداز برای آن انجام خواهد شد. در صورتی که قانون برنامه هفتم توسعه وزارت اقتصاد، بانک مرکزی و دیگر دستگاه‌های ذی ربط را مکلف کرده است زمینه را برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فراهم

کنند.

این نماینده مردم در مجلس گفت: قطعاً اگر تسهیلات منابع اعتباری لازم که در قانون برنامه هفتم برای سرمایه‌گذاری در تولید پیش‌بینی شده است اختصاص پیدا کند، رشد اقتصادی ۸ درصد می‌شود.

■ **راهکارهای سیاسی**

ایران از منابع طبیعی غنی، موقعیت ژئوپلتیک استراتژیک و نیروی انسانی جوان و تحصیلکرده برخوردار است و این وضعیت شرایطی خوب برای تحقق رشد اقتصادی است؛ موضوعی که در دهه ۸۰ محقق شد و اقتصاد ایران شاهد رشد قابل توجهی در

اقتصاد بود.

طبق بررسی‌های انجام شده در صورتی که اقتصاد ایران متناسب با میانگین رشد اقتصادی سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۹ رشد می‌کرد، این رقم به حدود ۱/۲ تریلیون دلار می‌رسید که حدود ۲/۷ برابر میزان تولید ناخالص داخلی ایران در حال حاضر است.

کارشناسان کاهش ریسک‌های سیاسی و تدوین چارچوب اقتصادی منسجم را که بر مدیریت صحیح درآمدهای نفتی، ثبات نرخ ارز، کنترل تورم و انضباط مالی استوار باشد دو راهکار مهم برای تحقق رشد اقتصادی در اسار برنامه‌های اسناد بالادستی می‌دانند. چنین مسیری امکان بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های بالقوه کشور را فراهم می‌کند.

حل چالش کم آبی در روستاها اگرچه هزینه‌بر است اما هزینه مهاجرت به شهرهای بزرگ به مراتب بالاتر است

کم آبی؛ محرک تازه مهاجرت روستاییان

تصریح کرد تدقیق علمی در مدل‌های جهانی و بازنگری تجربه‌های پیشین کشور می‌تواند مسیر راه

سیاستگذاران را روشن‌تر کند.

مصطفی اقالی خانی، مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی و مدیریت شهری سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور هم با برشمردن عوامل اقتصادی، بحران مسکن و ضعف مدیریت شهری به‌عنوان دلایل گسترش سکونتگاه‌های غیررسمی، مناطقی همچون قدس،

بهارستان و محله میان‌آباد اسلامشهر را نمونه‌های پیچیده‌ای از پدیده سکونتگاه‌های غیر رسمی دانست. او تأکید کرد برای حل این مشکل، نگاه فرابخشی و برنامه‌ریزی یکپارچه شهری و منطقه‌ای ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است اما نمی‌توان یک نسخه واحد برای تمام محلات سکونتگاهی کشور پیچید و در این خصوص تدقیق در اقلیم و قومیت و فرهنگ امری بسیار ضروری بوده و غیر این صورت حذف سکونتگاه‌ها پاک کردن صورت‌مسئله است. وی همچنین از پدیده شهرک بازاآفرینی شهری برای بازدید از محلات سکونتگاهی در جنوب غرب استان تهران دعوت و آمادگی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور را برای کمک در این خصوص اعلام کرد.

■ **سیاستگذار شیوه‌های نوین آبیاری را جدی بگیرد**

کارشناسان تأکید دارند حل چالش مهاجرت روستاییان از مبدأ کم‌هزینه‌تر و راهکاری پایدارتر است. اگرچه حل چالش کم‌آبی در روستاها و حرکت به سمت شیوه‌های نوین آبیاری و اصلاح کشت هزینه‌بر است. اما آنها تأکید دارند این هزینه به مراتب کمتر از هزینه تهدید امنیت غذایی و همچنین ساماندهی سکونتگاه‌های غیررسمی است که در اثر مهاجرت ایجاد می‌شود.

صاحب‌تران حوزه کشاورزی بر این باورند که اصلاح الگوی کشت امری اجتناب‌ناپذیر و حیاتی است و این اقدام در صورتی نتیجه‌بخش خواهد بود که در هماهنگی کامل میان وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی انجام شود. به عبارت دیگر، مدیریت مصرف آب و برنامه‌ریزی دقیق متناسب با ظرفیت منابع آبی هر استان، شرط لازم برای پایداری کشاورزی و حفظ امنیت غذایی کشور و جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهرها در سال‌های آینده است.